כיתה ג' | חגים ומועדים | שיעור 1 מתוך 3 | 45 דק'

מתאים לממלכתי ולממלכתי-דתי. בחמ"ד אפשר להרחיב בתפילות החגים, בהלכות תקיעת שופר ובהלכות הצום; בממלכתי אפשר להרחיב בחשבון הנפש ובבקשת סליחה כערכים אישיים וחברתיים.

ראש השנה: התחלה חדשה

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יידעו מתי חל ראש השנה ומה מקורו בתורה
- התלמידים יכירו את מנהגי ראש השנה: תקיעת שופר, תפוח בדבש וסימנים
- התלמידים יכתבו מטרה אישית לשנה החדשה

📖 הסבר למורה

ראש השנה חל בא' ובב' בתשרי, והוא פותח את השנה העברית. בתורה, בספר ויקרא, הוא נקרא "זכרון תרועה" ומתואר כיום שחל בחודש השביעי באחד לחודש (החודשים נמנים שם מחודש ניסן, ולכן תשרי הוא השביעי). המנהג המרכזי הוא תקיעה בשופר בבית הכנסת. בסעודת החג נוהגים לאכול תפוח בדבש ולברך "שנה טובה ומתוקה", ויש משפחות שאוכלות גם סימנים נוספים כמו רימון וראש של דג. בראש השנה נוהגים לאחל זה לזה שנה טובה ולחשוב על מה שהיינו רוצים לשפר בשנה החדשה.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

חומרים: שופר או הקלטה, תמונות של סימני ראש השנה

1. פתיחה: מראים שופר (או תמונה) ומשמיעים תקיעה. שואלים: מתי שומעים את הצליל הזה?
2. קוראים את ויקרא כג, כד ומחפשים בו: באיזה חודש? באיזה יום? מה המילה שקשורה לשופר?
3. מציגים את סימני ראש השנה, וכל קבוצה מסבירה סימן אחד ואת הברכה שלו.
4. כל תלמיד כותב כרטיס ברכה לחבר בכיתה.
5. סיכום: כל תלמיד כותב מטרה אחת שלו לשנה החדשה ושם אותה במעטפה כיתתית שתיפתח בסוף השנה.

💡 הערות למורה

מנהגי הסימנים שונים בין עדות ומשפחות; כדאי להזמין תלמידים לספר על המנהג בבית. בממלכתי מציגים את המנהגים כמסורת יהודית; בחמ"ד אפשר להוסיף את הלכות השופר. למתקדמים: לחפש מה פירוש המילה "תרועה".

📝 בדף העבודה

ראש השנה: 7 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מקורות

- ויקרא כג (מכון ממרא)

מחוון למורה

מחוון: ראש השנה

1. בחודש השביעי, באחד לחודש.
2. תשרי (כשסופרים את החודשים מניסן).
3. א'-ב' בתשרי.
4. תרועה (זכרון תרועה).
5. תפוח בדבש.
6. כל ברכה, למשל: שנה טובה ומתוקה, שתצליח בלימודים.
7. מטרה אישית, למשל: לקרוא ספר בכל חודש, לעזור יותר בבית.